

**Zarządzenie Nr 265/2021
Wójta Gminy
Tarnowo Podgórne
z dnia 31 grudnia 2021 roku**

w sprawie: zmiany zarządzenia o ustaleniu planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2021 – 2022

Na podstawie przepisów art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) oraz art. 14 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), zarządza się co następuje:

§ 1

Zmienia się zarządzenie nr 24/2021 Wójta Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 26 stycznia 2021 roku dotyczące planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2021 – 2022 poprzez zastąpienie dotychczasowego załącznika nowym załącznikiem w brzmieniu, jak w załączeniu do niniejszego zarządzenia, stanowiącym integralną jego część.

§ 2.

Koordinator ds. dostępności koordynuje wdrożenie planu działania, o którym mowa w § 1.

§ 3.

Nadzór nad realizacją zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2021 – 2022.

Nazwa podmiotu:

Urząd Gminy Tarnowo Podgórne

Koordynator do spraw dostępności:

Tomasz Musielak

Data opracowania:

15 stycznia 2021 r.

Data aktualizacji:

30 grudnia 2021 r.

Podstawa prawna:

Artykuł 14 punkt 2 tiret 2, w związku z artykułem 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Założenia ogólne:

W 2020 r. Urząd Gminy Tarnowo Podgórne rozpoczął wieloetapowy proces zapewnienia dostępności w trzech zakresach dedykowanych osobom ze szczególnymi potrzebami:

- architektonicznym,
- cyfrowym,
- informacyjno-komunikacyjnym.

W mijającym roku **przeanalizowano obecny stan dostępności** w Urzędzie Gminy Tarnowo Podgórne. Działania te pozwoliły na wykrycie niezgodności z wymogami Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi

potrzebami (nazywanej dalej Ustawą), a także na zidentyfikowanie potencjalnych trudności w zagwarantowaniu dostępności. W związku z wejściem w życie innego przepisu, mianowicie ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, do **głównych celów Urzędu na 2020 r. należało zapewnienie dostępności cyfrowej gminnych serwisów internetowych.**

W latach 2021 – 2022 **planowane jest rozszerzenie już rozpoczętych prac w tym zakresie.** Oprócz doskonalenia serwisów internetowych prowadzonych przez Urząd, podjęte zostaną **działania z pozostałych zakresów dostępności.** Prace te mają pomóc w spełnieniu minimalnych wymagań służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (wymogi te przedstawiono w artykule 6 Ustawy).

Tam, gdzie wdrożenie minimalnych wymagań nie będzie wykonalne, **przeanalizowane zostaną możliwości zapewnienia dostępu alternatywnego.**

W lutym oraz w marcu 2021 r. głównym zadaniem Urzędu Gminy będzie **zebranie danych do raportu o stanie zapewniania dostępności** osobom ze szczególnymi potrzebami. Obowiązek jego sporządzenia nakłada artykuł 11 Ustawy.

Aby lepiej poznać oczekiwania i potrzeby osób o szczególnych potrzebach **planowane jest nawiązanie współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami wspierającymi osoby niepełnosprawne (ROKTAR, TARSON) i seniorów (Rada Seniorów).**

W okresie obowiązywania planu, za pośrednictwem gminnych serwisów internetowych promowane będą zagadnienia związane z dostępnością.

Plan działania:

W dalszej części przedstawiono plan działań na lata 2021 - 2022. Priorytetem działań Urzędu Gminy na ten okres jest spełnienie minimalnych wymagań wyszczególnionych w Ustawie, dlatego poniżej odniesiono się do poszczególnych punktów artykułu 6 Ustawy.

Dostępność architektoniczna

W skład Urzędu Gminy Tarnowo Podgórne wchodzi 5 obiektów:

- budynek A przy ul. Poznańskiej 115 w Tarnowie Podgórny,
- budynek B przy ul. Poznańskiej 96 w Tarnowie Podgórny,
- budynek C przy ul. Poznańskiej 94 w Tarnowie Podgórny,
- budynek Straży Gminnej przy ul. Słonecznej 4 w Tarnowie Podgórny,
- Filia w Przeźmierowie, mieszcząca się w pasażu handlowym przy ul. Rynkowej 75 C w Przeźmierowie.

Spośród wyżej wymienionych **jedynie budynek C Urzędu Gminy jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych**. W pozostałych obiektach niezbędne będzie wprowadzenie racjonalnych usprawnień lub dostępu alternatywnego. W latach 2021 – 2022 **działania Urzędu Gminy skoncentrują się przede wszystkim na przystosowaniu do wymogów Ustawy budynku A, w którym - wraz z budynkiem C - obsługiwana jest największa liczba klientów**.

W budynku B występuje znaczna ilość barier dla osób niepełnosprawnych. Ich usunięcie utrudnia jednak układ wnętrza obiektu. Również obiekt Straży Gminnej nie jest w pełni dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami. Mając to na uwadze zaplanowano pogłębioną analizę rozwiązań możliwych do wdrożenia w obu budynkach.

Obecnie w pasażu handlowym, w którym ulokowano Filię w Przeźmierowie nie ma znaczących barier uniemożliwiających dotarcie osobom niepełnosprawnym.

W najbliższych latach planowane jest jednak przeniesienie Filii do nowo powstającego Centrum Integracji Obywatelskiej w Przeźmierowie. W zależności od stopnia zaawansowania inwestycji, Urząd Gminy podejmie stosowne działania gwarantujące dostępność budynku.

1. Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków.

Jedynie budynek C Urzędu Gminy wyposażony jest w windę. W 2021 r. sprawdzone zostaną możliwości techniczne i finansowe montażu windy również w budynku A, w którym obecnie występują bariery w pionowych przestrzeniach komunikacyjnych. Dodatkowo, aby lepiej rozpoznać słabe strony obiektów urzędu oraz przestrzeni wokół nich, **planowane jest wykonanie audytu dostępności architektonicznej**.

2. Instalacja urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwią dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych.

Na podstawie oceny wynikającej z audytu dostępności architektonicznej **przeanalizowane zostaną rozwiązania architektoniczne możliwe do wdrożenia w gminnych obiektach.** W miejscach, w których zapewnienie dostępności nie będzie wykonalne, **planowane jest wprowadzenie racjonalnych usprawnień lub dostępu alternatywnego.**

3. Zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy.

Przy wejściach do budynków A i C funkcjonuje Wydział Obsługi Klienta i Informacji Publicznej. Jego pracownicy udzielają wszelkich informacji dotyczących zasad obsługi. Rozwiązanie takie gwarantuje, że pomimo trudności oraz ciągle zmieniającej się sytuacji epidemicznej informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu są zawsze aktualne. Dodatkowo planowane jest stworzenie **filmu lub animacji**, za pomocą których w sposób wizualny **zostanie przedstawione, jak dostać się do budynków urzędowych i jak poruszać się w ich wnętrzu.**

4. Zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego

W budynkach Urzędu Gminy **nie ma przeszkód** w korzystaniu przez osoby ze szczególnymi potrzebami z psa asystującego.

5. Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób

W bieżącym roku **planowany jest przegląd procedur wewnętrznych dotyczących ewakuacji.** Jeżeli będzie to niezbędne, **opracowane zostaną rozwiązania sprzyjające ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami.**

Dostępność cyfrowa

Wymagania w zakresie dostępności cyfrowej określono w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Na początku 2020 r. wdrożono nową stronę Biuletynu Informacji Publicznej <http://bip2.tarnowo-podgorne.pl/>, spełniającą standard WCAG 2.1. Podczas roku funkcjonowania serwisu zaobserwowano, że nadal występują problemy z zapewnieniem dostępności publikowanych dokumentów. Dlatego w dalszym ciągu **monitorowana będzie poprawność zamieszczanych treści**. Dodatkowo **planowane jest szkolenie wybranych pracowników z obsługi formatowania plików (przede wszystkim Word)**.

W maju i czerwcu 2020 r. **zweryfikowano dostępność serwisu internetowego dla Konsultacji Społecznych oraz Budżetu Inicjatyw Społecznych Gminy Tarnowo Podgórne**, <https://tarnowopodgorne.konsultacjejst.pl/>. Na podstawie raportu z przeprowadzonych analiz dostawca serwisu wdrożył poprawki, dzięki którym przedmiotowe strony internetowe są zgodne ze standardem WCAG 2.1.

W grudniu 2020 r. **zastąpiono częściowo dostępny serwis internetowy <https://www.tarnowo-podgorne.pl/> nowym, w pełni dostępnym**. Urząd Gminy podejmuje starania, by w serwisie utrzymano standardy WCAG 2.1. Pomóc w tym ma stały **nadzór nad publikowanymi treściami** oraz **szkolenie redaktorów** z dostępności cyfrowej udostępnianych obrazów i plików multimedialnych, a także z zasad redagowania dostępnych treści (w tym wymagań ETR, czyli tworzenia tekstu łatwego do czytania).

W pierwszym kwartale 2021 r. uruchomiony zostanie serwis internetowy Tarnowskiego Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, który będzie w pełni spełniał standardy WCAG 2.1.

Serwis internetowy <https://eurzad.tarnowo-podgorne.pl/> w dalszym ciągu nie jest w pełni dostępny.

Przepisy prawa nakładają obowiązek dostosowania aplikacji mobilnych do zasad dostępności cyfrowej. W ich świetle do 23 czerwca 2021 r. podmioty publiczne mają obowiązek sporządzenia deklaracji dostępności prowadzonych aplikacji. Biorąc pod uwagę zapisy prawne, w II kwartale 2021 r. **opracowana zostanie deklaracja dostępności dla aplikacji eUrząd**. We współpracy z dostawcą aplikacji planowana jest ocena, czy należy ją ulepszyć, by lepiej spełniała oczekiwania osób ze szczególnymi potrzebami.

Urząd Gminy zobowiązuje się do bieżącego monitorowania serwisów internetowych, którymi administruje, by w razie potrzeby poprawić ich dostępność oraz zaktualizować deklaracje dostępności.

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

1. Obsługa z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się.

Obecnie w celu skorzystania z usług tłumacza migowego konieczne jest przesłanie zgłoszenia na co najmniej 3 dni przed planowaną wizytą. W 2021 r. **planowany jest dokładny przegląd procedur korzystania z usług tłumacza migowego**. Przeanalizowana też zostanie możliwość usprawnienia obsługi osób Głuchych.

2. Instalacja urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia.

Obecnie pętla indukcyjna znajduje się jedynie w budynku A Urzędu Gminy. Z uwagi na przestarzałość urządzenia, **planowana jest jego kalibracja lub wymiana**. Dodatkowo **zakupiona zostanie pętla indukcyjna dla budynku C oraz dla budynku Straży Gminnej**.

3. Zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywany maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania.

Planowane jest sporządzenie opisu pracy i zadań Urzędu Gminy w tekście łatwym do czytania i rozumienia (ETR). Zamieszczona zostanie odpowiednio przygotowana informacja o tym, jak załatwić sprawę w urzędzie. Na stronach internetowych **opublikowany zostanie film w PJM** dotyczący zakresu działalności Urzędu Gminy oraz dostępności usług tłumacza języka migowego.

4. Zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Wnioski są rozpatrywane w miarę potrzeb.

Poza wyżej wymienionymi, a wynikającymi z Ustawy celów, planowane jest przeprowadzenie **szkoleń z zasad obsługi klientów ze szczególnymi potrzebami**. Dzięki nim pracownicy urzędu będą lepiej przygotowani do obsługi osób niepełnosprawnych.

Aby pomóc zrozumieć pracownikom samorządowym perspektywę osób z szczególnymi potrzebami, **planowane jest włączenie zagadnień dostępności w zakres szkolenia dla nowych pracowników** w ramach służby przygotowawczej.

Ewaluacja planu

W dniu 30 grudnia 2021 r. zakończono ewaluację planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2021 – 2022. W dokumencie zwrócono uwagę, że **z uwagi na brak możliwości zakończenia niektórych działań w 2021 r., niezbędna jest aktualizacja harmonogramu** stanowiącego część zarządzenia nr 24/2021 Wójta Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 26 stycznia 2021 roku w sprawie: planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2021 – 2022. Zgodnie z przywołanym zarządzeniem, raport z ewaluacji planu przedstawiono Wójtowi Gminy Tarnowo Podgórne.

Harmonogram

L. p.	Zakres działalności	Realizujący zadania	Sposób realizacji	Terminy
Dostępność architektoniczna				
1.	Przegląd procedur wewnętrznych związanych z ewakuacją	Koordynator do spraw dostępności, Samodzielne stanowisko do spraw		do 31 maja 2021 r.

L. p.	Zakres działalności	Realizujący zadania	Sposób realizacji	Terminy
		BHP, Samodzielne stanowisko do spraw OC i ochrony przeciwpożarowej		
2.	Opracowanie rozwiązań dotyczących ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami	Koordinator do spraw dostępności, Samodzielne stanowisko do spraw BHP, Samodzielne stanowisko do spraw OC i ochrony przeciwpożarowej		do 30 września 2022 r.
3.	Przeprowadzenie audytu architektonicznego	Koordinator do spraw dostępności, Wydział Informatyki i Obsługi Administracyjnej	Znalezienie wykonawcy, podpisanie umowy	do 15 września 2021 r.
4.	Stworzenie filmu/animacji przedstawiających, jak dostać się do naszych budynków i jak poruszać się w ich środku	Koordinator do spraw dostępności, Biuro Komunikacji Społecznej i Promocji	Film/animację zrealizują pracownicy Biura Komunikacji Społecznej i Promocji	do 30 czerwca 2022 r.
5.	Analiza możliwych do wprowadzenia rozwiązań technicznych, opracowanie sposobów zapewnienia dostępu alternatywnego	Koordinator do spraw dostępności, Wydział Informatyki i Obsługi Administracyjnej	Wykorzystanie zaleceń z audytu architektonicznego	do 6 września 2021 r.
6.	Wyróżnienie początku i końca biegu schodów lub krawędzi wszystkich	Koordinator do spraw dostępności, Samodzielne		do 30 czerwca 2022 r.

L. p.	Zakres działalności	Realizujący zadania	Sposób realizacji	Terminy
	stopni przy pomocy kontrastowego koloru.	stanowisko do spraw BHP		
Dostępność cyfrowa				
1.	Podniesienie kwalifikacji redaktorów strony internetowej z zasad dostępności cyfrowej udostępnianych plików multimedialnych i grafik	Koordynator do spraw dostępności	Szkolenie wewnętrzne obejmujące pracowników Biura Komunikacji Społecznej i Promocji	Do 31 maja 2021 r.
2.	Sporządzenie deklaracji dostępności dla aplikacji mobilnej eUrząd	Wydział Informatyki i Obsługi Administracyjnej	Współpraca z dostawcą aplikacji	Do 23 czerwca 2021 r.
3.	Przeszkolenia wybranych pracowników z obsługi formatowania plików Word	Koordynator do spraw dostępności	Szkolenie wewnętrzne obejmujące pracowników Biura Komunikacji Społecznej i Promocji oraz wybranych pracowników publikujących treści w Biuletynie Informacji Publicznej	Do 30 września 2022 r.
4.	Przeszkolenie wybranych pracowników z zasad redagowania treści pod kątem zapewnienia	Koordynator do spraw dostępności	Szkolenie wewnętrzne obejmujące pracowników	Do 30 czerwca 2022 r.

L. p.	Zakres działalności	Realizujący zadania	Sposób realizacji	Terminy
	dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (spełnienie wymagań ETR – tekst łatwy do czytania)		Biura Komunikacji Społecznej i Promocji oraz wybranych pracowników publikujących treści w Biuletynie Informacji Publicznej	
5.	Monitorowanie poprawności zamieszczanych treści	Koordynator do spraw dostępności	Regularny (co najmniej raz na dwa tygodnie) przegląd treści publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej	Cyklicznie w trakcie obowiązywania planu.
6.	Przegląd i aktualizacja deklaracji dostępności cyfrowej	Koordynator do spraw dostępności		Pierwszy przegląd – do 31 marca 2021 r., drugi przegląd – do 31 marca 2022 r., dodatkowo – w razie konieczności.
Dostępność informacyjno-komunikacyjna				

L. p.	Zakres działalności	Realizujący zadania	Sposób realizacji	Terminy
1.	Przegląd procedur z zakresu usług tłumacza migowego oraz usprawnienie jakości obsługi osób Głuchych	Koordynator do spraw dostępności, Wydział Obsługi Klienta i Informacji Publicznej		Do 31 lipca 2021 r.
2.	Kalibracja oraz zakup pętli indukcyjnych	Koordynator do spraw dostępności, Wydział Informatyki i Obsługi Administracyjnej	Wybór dostawcy, podpisanie umowy, montaż urządzeń	Do 30 listopada 2021 r.
3.	Publikacja filmu w PJM na stronie internetowej	Koordynator do spraw dostępności, Biuro Komunikacji Społecznej i Promocji	Wybór wykonawcy, podpisanie umowy.	Do 30 września 2021 r.
4.	Opis pracy i zadań urzędu w tekście łatwym do czytania i rozumienia (ETR)	Koordynator do spraw dostępności, Wydział Obsługi Klienta i Informacji Publicznej		Do 31 grudnia 2021 r.
5.	Informacja, jak załatwić sprawę w urzędzie w tekście łatwym do czytania i rozumienia (ETR)	Koordynator do spraw dostępności, Wydział Obsługi Klienta i Informacji Publicznej	Dostosowanie informacji dotyczących minimum 50% usług realizowanych przez urząd, przede wszystkim dotyczących spraw obywatelskich.	Do 30 czerwca 2022 r.

L. p.	Zakres działalności	Realizujący zadania	Sposób realizacji	Terminy
6.	Szkolenia pracowników z zasad obsługi klientów ze szczególnymi potrzebami	Koordynator do spraw dostępności, Wydział Obsługi Klienta i Informacji Publicznej	Szkolenia wewnętrzne, bezpłatny webinar.	Do 30 września 2022 r.
7.	Uwzględnienie zagadnień związanych z dostępnością w szkoleniu z zakresu służby przygotowawczej	Koordynator do spraw dostępności, Sekretarz Gminy	Opracowanie tematyki, wdrożenie do programu służby przygotowawczej.	Od 30 czerwca 2022 r.
Pozostałe				
1.	Zebranie danych do raportu o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Koordynator do spraw dostępności		do 12 marca 2021 r.
2.	Sporządzenie raportu	Koordynator do spraw dostępności	Raport zostanie sporządzony według wzoru opracowywanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.	do 26 marca 2021 r.
3.	Przekazanie raportu Wojewodzie Wielkopolskiemu	Koordynator do spraw dostępności		31 marca 2021 r.
4.	Promocja zagadnień związanych z dostępnością	Koordynator do spraw dostępności, Biuro Komunikacji Społecznej i Promocji	Publikacja materiałów promocyjnych na stronach internetowych.	Cyklicznie w trakcie obowiązywania planu.

L. p.	Zakres działalności	Realizujący zadania	Sposób realizacji	Terminy
5.	Nawiązanie współpracy w zakresie dostępności ze stowarzyszeniami TARON, ROKTAR oraz Radą Seniorów	Koordynator do spraw dostępności		do 31 grudnia 2022 r.

Opracował: Tomasz Musielak – Koordynator do spraw dostępności

Zatwierdził: Tadeusz Czajka - Wójt Gminy Tarnowo Podgórne